

Angelike Menne-Haritz. Nagli i brzi razvoj teorije i prakse vrednovanja je središte promjene paradigme arhivskoga rada. Kako bi bili u stanju odgovoriti na promjene, arhivisti trebaju veoma dobro poznavati svoju struku. Gradivo se čuvalo, i čuvat će se, zbog zaštite prava, osiguranja transparentnosti političkih odluka i postupaka uprave i bilježenja povijesti. Provenijencija, tradicionalni temelj opisivanja i središavanja, može biti temelj vrednovanja. Autorica na primjeru čuvanja gradiva u Njemačkoj pokazuje kako vrijednost dokumenata proizlazi iz njihove svrhe ili uporabe.

Bruce Wilson iznosi iskustva Državnog arhiva Kanade u vrednovanju vladinog gradiva i izradi višegodišnjeg plana preuzimanja, dok Peter Horsman opisuje nizozemski pristup vrednovanju i PIVOT projekt. Ole Kolsrud se ukratko osvrnuo na povijest vrednovanja u Norveškoj, a Luciana Duranti iznosi promišljanja o vrednovanju elektroničkih zapisa. Bjorn Lindth je usporedio i istaknuo razlike između različitih defincija termina *vrednovanje* i *izlučivanje* u francuskom, engleskom i njemačkom jeziku. Francuski odgovor na Lindthov članak su dali Phillipe Charon i Rosine Cleyet-Michaud.

Börje Justrell izvješćuje o dvogodišnjem istraživačkom projektu kojim se vrednovala uporaba kolor mikrofilmova u svrhu zaštite. Glavni zaključak je da se master kolor mikrofilmovi, čak i na sobnoj temperaturi, mogu čuvati 100 godina. Dva francuska članka su posvećena zaštiti dokumenata i francuskom iskustvu o minimalnim standardima za upravljanje malim arhivskim službama. Jean Huraul se pozabavio konzervacijom lokalnih arhiva u tropskoj Africi, gdje su glavna opasnost termiti. Frank. G. Scheelings piše o potrebi nove paradigme u arhivima sveučilišta, gdje su arhivisti i dokumentalisti ujedno i davatelji informacija. Ističe kako arhivisti moraju savladati vještine rješavanja konfliktnih situacija kako bi arhivi sveučilišta uspješno djelovali i zadovoljili potrebe svih svojih korisnika.

Živana Hedbeli

JANUS 1998.1 / Lligall 12

Prvi broj *Janusa* za 1998. godinu rezultat je zajedničkog pothvata Međunarodnog arhivskog vijeća i Udruženja arhivista Katalonije, koji su od 27. do 30. svibnja 1997. godine u Barceloni (Španija) organizirali 5. europsku konferenciju o arhivima, tijekom katalonskih 6. arhivističkih dana. Referati s ovih skupova su objavljeni u zajedničkom izdanju katalonskog arhivističkog časopisa *Lligall* i *Janusa*.

Na 5. europskoj konferenciji o arhivima, čija je tema bila *Povratak temeljima struke*, dakle fundamentalne struke, sudjelovalo je oko 700 arhivista iz 40-ak različitih zemalja. Održano je 16 sjednica – plenarnih i paralelnih, s radovima posvećenima trima temama: "Čuvanje i konzervacija dokumenata: pregled problema i rješe-

nja", "Poštivanje načela porijekla i tekuće prakse identifikacije, evaluacije i opisa" te "Arhivi i njihovi korisnici".

U *Janusu/Lligallu* objavljena su 22 rada na francuskom, engleskom, španjolskom i katalonskom jeziku. Prvi je referat Josepa Fontanae, povjesničara Sveučilišta Pompeu Fabra u Barceloni, u kojem autor ističe ulogu arhiva u povijesti, kao glavnog sredstva upravljanja državom i vlasništvom, njihovu ulogu u kolektivnoj memoriji naroda te mjesta pohrane ne samo dokumenata vlasti već i svjedočanstava raznolikosti ljudskog života.

Etikom i deontologijom arhivista bavili su se Marco Carassi, Kate Thomson i Sylvie Gervais i pokrili iskustva koja na tom polju imaju Međunarodno arhivsko vijeće, Britansko društvo arhivista i dva kanadska društva: Udruženje kanadskih arhivista i Udruženje arhivista Québeca.

O čuvanju i konzervaciji dokumenata, zgradama i opremi te čuvanju novih medija, pisali su Helen Forde, Wolf Buchmann, Vincente Vinas Torner i Claes Granstrom. Michel Ducheim napisao je duži rad o načelu provenijencije i svakodnevnoj praksi identifikacije, selekcije i opisa. Joaquim Borrás bavi se odnosom između arhivista i stvaralaca gradiva, a Elisa Carolina de Santos Canalejo indeksiranjem za potrebe informatičkog pretraživanja. Hugo L. P. Stibbe opisao je iskustva u korištenju međunarodnog standarda ISAD(G). Hans Hofman pozabavio se intelektualnom kontrolom zapisa u digitalnom dobu. Carol Couture piše o izradi i primjeni lista gradiva.

Ostali autori, koje nismo poimence spomenuli, svojim su se radovima također uklopili u navedene teme.

Živana Hedbeli